

การผันแปรของการปรับตัวของห้างลูกรีดสำหรับกระบวนการผลิตเหล็กแผ่นรีดร้อน^๔
โดยใช้โปรแกรมจำลองการรีด

นาย สุรศักดิ์ อันอุ่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาชีววิศวกรรมอุตสาหการ ภาควิชาชีววิศวกรรมอุตสาหการ

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-5604-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

VARIATION OF ROLL CLEARANCE SETTING FOR HOT ROLL STEEL PLATE
USING ROLLING MILL SIMULATION PROGRAM

Mr. Surasak Onoun

ศูนย์วิทยบรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Engineering in Industrial Engineering

Department of Industrial Engineering

Faculty of Engineering

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-5604-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การผันแปรของการปรับตั้งช่องห่างลูกรีดสำหรับกระบวนการผลิตเหล็ก
แผ่นรีดร้อนโดยใช้โปรแกรมจำลองการรีด

โดย

นาย สุรศักดิ์ อันดุน

สาขาวิชา

วิศวกรรมอุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมชาย พัจินดาเนตร

คณะกรรมการค่าสัตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก ลาวณย์ศิริ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วันชัย วิจิวนิช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมชาย พัจินดาเนตร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุทธานุรัตน์ เก็งกังวน)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตรา รุ้งกิจการพานิช)

สุรศักดิ์ อั่นอุ่น : การผันแปรของการปรับตั้งช่องห่างลูกรีดสำหรับกระบวนการผลิตเหล็กแผ่นรีดร้อนโดยใช้โปรแกรมจำลองการรีด. (VARIATION OF ROLL CLEARANCE SETTING FOR HOT ROLL STEEL PLATE USING ROLLING MILL SIMULATION ROGRAM) อ.ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. สมชาย พัฒนาเดช, จำนวนหน้า 189 หน้า. ISBN 974-17-5604-6

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเงื่อนไขการปรับตั้งค่าชุดเซย์ของห่างระหว่างลูกรีดในการผลิตเหล็กแผ่นรีดร้อนเพื่อแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องความหนาของเหล็กแผ่นรีดร้อน

การวิจัยจะทำการทดลองที่เหล็กแผ่นขนาดความหนา 7.7 ม.m. หนากร้าง 5 พุต ซึ่งเป็นขนาดที่มีการผลิตค่อนข้างมาก โดยการศึกษาปัจจัยของค่าแรงกดในครั้งสุดท้ายของการรีด (Force Last Pass) และค่าของการลดความหนาในครั้งสุดท้ายของการรีด (Draft Last Pass) ที่มีต่อความหนาของแผ่นเหล็กที่ผ่านรีดรีดครั้งสุดท้ายโดยโปรแกรมจำลองการรีด การศึกษาได้กำหนดสภาพลักษณะจากการใช้งานของลูกรีด (Wear Crown) ที่ 0.25, 0.15 และ 0.05 ม.m.

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจำลองการรีดไปทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างค่าชุดเซย์ของห่างระหว่างลูกรีด (Gap Trim) กับปัจจัยแรงกดและการลดของห่างครั้งสุดท้าย เพื่อปรับแก้ให้เหล็กแผ่นได้ความหนาตามต้องการ สุดท้ายได้นำค่าที่ได้ไปทำการทดลองใช้กับกระบวนการผลิตจริงโดยควบคุมอุณหภูมิของวัสดุที่ 1180°C และทำการเก็บข้อมูลเปรียบเทียบผลต่อไป

ผลการวิจัยพบว่า (1) ค่าปรับชุดเซย์การผันแปรที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการรีดจริงได้ดี โดยสามารถลดข้อบกพร่องความหนาเทียบกับช่วงก่อนการทดลองจากเดิมร้อยละ 9.9 ลดลงเหลือร้อยละ 3.35 ของปริมาณการผลิต (2) ผลจากการควบคุมปัจจัยและค่าปรับชุดเซย์ที่ได้ร่วยวทำให้การควบคุมความหนาของเหล็กแผ่นมีเสถียรภาพดีขึ้น ลดค่าการเบี่ยงเบนของค่าความหนาผลิตภัณฑ์

ภาควิชา วิศวกรรมอุตสาหการ
สาขาวิชา วิศวกรรมอุตสาหการ
ปีการศึกษา 2546

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

4371507021 : MAJOR INDUSTRIAL ENGINEERING

KEYWORD : HOT ROLLING/GAUGE VARIATION/GAP WORK ROLL

SURASAK ONOUN : VARIATION OF ROLL CLEARANCE SETTING FOR HOT ROLL

STEEL PLATE USING ROLLING MILL SIMULATION PROGRAM. THESIS ADVISOR :

ASST. PROF. SOMCHAI PUAJINDANETR Ph.D., 189 pp. ISBN 974-17-5604-6

The purpose of this Thesis was to study the compensation condition for Gap between Work Roll in Hot Roll Steel Plate Production in order to control the thickness of Hot Steel Plate Product. The rolled steel plate of 7.7 mm. of thickness with and 5 feet of width was selected as a case study. The variable factors of the Force Last Pass and the Draft Last Pass were studied using Hot Rolling Simulation program. The wear crown for this study was assigned at 0.25, 0.15 and 0.05 mm.

The relationship between Gap Trim and Force and Draft Last Pass were determined in order to adjust the thickness of Steel Plate via the experimental implementation. Pre-rolling steel was controlled at the Temp of 1180 °C.

The result found that (1) Compensation Variation Thickness from this research could be used in Production Process and reduced the Thickness Defect down from 9.9% to 3.35%. (2) The result from experiment could control the thickness of Steel Plate and reduce thickness defect.

Department ... INDUSTRIAL ENGINEERING

Student's signature

Concentration INDUSTRIAL ENGINEERING

Advisor's signature

Academic year .. 2003

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร. สมชาย พัว
จินดาเนตร ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความรู้และคำแนะนำในการทำ
วิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
รศ.ดร. วันชัย ริจวนิช และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผศ. สุทธิศน์ รัตนเกื้อกั้งวน, ผศ.ดร.
จิตรา รุ่งกิจการพานิช ที่ได้ให้คำแนะนำขั้นเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อย่างมาก
รวมทั้งขอขอบคุณบริษัทผลิตเหล็กแผ่นรีดร้อนที่เป็นต้นแบบกรณีศึกษา และเพื่อรองรับงานทุกท่าน
ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล อุปกรณ์ วัสดุต่างๆ ที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

ท้ายสุดนี้ คุณประโยชน์อันพึงจะได้รับจากวิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนขอขอบให้แก่บิดา
มารดาและคุณอาจารย์ทุกท่าน เพื่อน้องร่วมลีกถึงพระคุณในการอบรมให้การศึกษาแก่ผู้เขียน
ตลอดมา

นาย สรศักดิ์ อั่นอุ่น

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อวิทยานิพนธ์	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญตาราง	๘
สารบัญภาพ	๙
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย	11
1.4 ข้อจำกัดของการวิจัย	11
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	12
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
1.7 วิธีดำเนินการวิจัย	13
1.8 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลงานวิจัย	14
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 กระบวนการผลิตเหล็กแผ่นรีดร้อน	16
2.1.1 การตัดเตรียมวัตถุดิบ (SLAB Preparation)	17
2.1.2 การอบให้ความร้อนแก่วัตถุดิบ (Re-heating)	17
2.1.3 การฉีดไอล็อกไซด์ (Descale Box)	18
2.1.4 การรีดลดขนาดที่แท่นรีด	19
2.1.5 การตัดแบ่งร้อน (Hot Dividing Shear)	19
2.1.6 การรีดผิวเรียบ (Hot Leveler)	20
2.1.7 แท่นพักเย็น (Cooling Bed)	21
2.2 ขั้นตอนการรีดลดขนาดโดยละเอียด	22
2.3 Disturbances Affecting Gauge Performance	26
2.3.1 Disturbances ที่เกิดจากอุปกรณ์ซิงกล และ Hydraulic ของ Mill	27
2.3.2 Disturbances ที่เกิดจาก Mill Control Systems	28
2.3.3 Disturbance จากวัสดุที่นำมารีด	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.4 สาเหตุหลักของการแปรค่าความหนา (Principal Causes of Gauge Variable) .	29
2.5 สถิติเพื่อการวิจัย	31
2.6 การวิเคราะห์ค่าการกระจายของข้อมูล	32
2.6.1 พิสัย (Range, R)	33
2.6.2 ความแปรปรวน (Variance, V)	33
2.6.3 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S หรือ δ)	34
2.6.4 การวิเคราะห์ดัชนีความสามารถ	35
2.7 New QC tools	37
2.8 วิจัยการปรับปัจจุบันภาพ	39
2.9 การปรับปัจจุบันปฎิบัติงานโดยใช้แผนภูมิควบคุมเบื้องต้น	40
2.10 แผนภูมิพาเลโต	41
2.11 แผนภูมิก้านปลา (Fishbone diagram)	42
บทที่ 3 การดำเนินการทดลองจำลองข้อมูลการรีด	
3.1 การเตรียมการทดลองและอุปกรณ์ในการจำลองการรีด	44
3.2 การจำลองการรีดและบันทึกผล	48
3.2.1 การกำหนดค่าพารามิเตอร์ป้อนเข้า Program	48
3.2.2 กำหนดที่กีผล	49
3.2.3 ขั้นตอนการทำ Rolling Simulation	50
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลณาสมการความสัมพันธ์ของตัวแปร	89
บทที่ 4 การนำผลการทดลองไปใช้กับการรีดจริง	
4.1 การวิเคราะห์ปัจจัยของค่าความหนาที่ผิดพลาด	91
4.2 การควบคุมปัจจัยของสาเหตุ Gauge Variation	95
4.2.1 การควบคุมวัสดุ (Material) ที่นำมาผลิต	96
4.2.2 การควบคุมปัจจัยที่มีผลต่อกำลัง No Load Roll Gap ไม่คงที่	98
4.2.3 ปัญหาค่า Mill Structures Stiffness ไม่คงที่	110
4.2.4 การตรวจสอบระบบควบคุมของ Mill Stand	114
4.2.5 การควบคุมความผิดพลาดจากการปฏิบัติงาน	122
บทที่ 5 ผลกระทบใน การรีดจริง	
5.1 การกำหนดวิธีการใช้งานค่าทดลอง	123

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.2 การเก็บข้อมูลผลการรีด	126
5.3 ข้อมูลผลของการรีด	128
5.4 การจิ่วเคราะห์ผลการทดลอง	141
บทที่ 6 สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ	
6.1 สรุปผลการทดลอง	158
6.2 ข้อเสนอแนะ	159
รายการข้างข้อ	161
ภาคผนวก	162
ภาคผนวก ก	163
ภาคผนวก ข	168
ภาคผนวก ค	173
ภาคผนวก ง	182
ประวัติผู้เขียน	189

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปราชกรรณมหาวิทยาลัย**

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1.1	แสดงปริมาณของเสียที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมความหนาที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา ก่อนการจัดย.....	3
ตารางที่ 3.1	แสดงผังการทดลองจำลองข้อมูลการรีด	46
ตารางที่ 3.2	แสดงผลการจำลองการรีดที่ค่า Wear Crown = 0.25 ม.ม.	53
ตารางที่ 3.3	แสดงผลการจำลองการรีดที่ค่า Wear Crown = 0.15 ม.ม.	65
ตารางที่ 3.4	แสดงผลการจำลองการรีดที่ค่า Wear Crown = 0.05 ม.ม.	77
ตารางที่ 4.1	การวิเคราะห์ปัจจัยของสาเหตุ Gauge Variation และการดำเนินการ	93
ตารางที่ 4.2	แสดงค่ากำหนดควบคุมสำหรับการตรวจเช็คระบบ Work Roll Balance	108
ตารางที่ 4.3	แสดงตัวอย่างการตรวจสอบค่า Zero Effect ที่ได้จากการทำ Zero และ Stretch Calibration	116
ตารางที่ 5.1	แสดงผลบันทึก GAP TRIM DATA FOR PLATE REPORT WEAR CROWN = 0.25 MM.	129
ตารางที่ 5.2	แสดงผลบันทึก GAP TRIM DATA FOR PLATE REPORT WEAR CROWN = 0.15 MM.	133
ตารางที่ 5.3	แสดงผลบันทึก GAP TRIM DATA FOR PLATE REPORT WEAR CROWN = 0.05 MM.	138
ตารางที่ 5.4	สรุปผลของดี-ของเสียจากการรีดจริง	142

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปกรณ์รวมมหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

หน้า	
3	รูปที่ 1.1 กราฟแสดงเบอร์เซนต์ของเสียง OVG และ UNG ที่เกิดขึ้น
4	รูปที่ 1.2 รูปแสดง Block Diagram การทำงานของระบบการวัด
6	รูปที่ 1.3 แสดงห้องควบคุมการวัดโดยมือควบคุม Level 2 อยู่ด้านข้างมือ และจอยควบคุม Level 1 อยู่ด้านขวามือ
7	รูปที่ 1.4 แสดงหน้าจอคอมพิวเตอร์ Level 1 ที่แสดง Model การวัด
8	รูปที่ 1.5 แสดงขั้นตอนการปรับแต่งข้อมูลการวัดของพนักงานวัด
9	รูปที่ 1.6 แสดงตัวอย่างลักษณะข้อบกพร่องความหนาที่สูงเกินไปในการวัดก้อนแรก
10	รูปที่ 1.7 แสดงตัวอย่างลักษณะข้อบกพร่องความหนาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง Model การวัดหรือความผิดปกติระหว่างวัด
16	รูปที่ 2.1 แสดงขั้นตอนกระบวนการผลิตเหล็กแผ่นรีดร้อน
17	รูปที่ 2.2 การจัดเตรียมวัตถุดิบ (SLAB)
18	ปที่ 2.3 การอบให้ความร้อนแก้วัตถุดิบ
18	รูปที่ 2.4 การฉีดໄล้อห้อไซด์
19	รูปที่ 2.5 การรีดลดขนาด
20	รูปที่ 2.6 การตัดแบ่งร้อน
21	รูปที่ 2.7 การรีดผิวเรียบ
22	รูปที่ 2.8 แท่นพักเย็น
25	รูปที่ 2.9 แสดงส่วนประกอบด้านหน้าของแท่นรีด
26	รูปที่ 2.10 แสดงส่วนประกอบด้านข้างของแท่นรีด
30	รูปที่ 2.11 แสดง Gaugemeter diagrams รูปแบบต่างๆ (a, b, c, d, e)
42	รูปที่ 2.12 แผนภูมิพาราเลลข่ายชี้ให้เห็นสาเหตุสำคัญของปัญหา
43	รูปที่ 2.13 แผนภูมิก้างปลาแสดงโครงสร้างกลุ่มของสาเหตุที่มีแนวโน้มจะเป็นปัญหา
45	รูปที่ 3.1 แสดงเครื่องข่ายการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ควบคุม
47	รูปที่ 3.2 แสดงการแบ่งประเภทของ Crown ชนิดต่างๆ
52	รูปที่ 3.3 แสดงขั้นตอนการทำ Rolling Simulation
89	รูปที่ 4.1 แผนภูมิก้างปลาวิเคราะห์ปัญหาสาเหตุของการเกิด Gauge Variation ของ Vladimir B. Ginzburg
97	รูปที่ 4.2 การตรวจสอบส่วนผสมทางเคมีของวัตถุดิบด้วยเครื่อง Spectrometer

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 4.3 แสดงส่วนประกอบของชุด "CHOCK" รองรับลูกรีด	99
รูปที่ 4.4 แสดงการทดสอบการแก่งตัวตามวิธีของ "E.G. Lindsey"	100
รูปที่ 4.5 แสดง Dial Gauge สำหรับวัดการแก่งตัว	100
รูปที่ 4.6 แสดงผลการตรวจวัดค่า Roll Eccentricity ตารางกลางของ Work Roll	101
รูปที่ 4.7 แสดงอุปกรณ์วัดค่าระดับของผิวลูกรีด	102
รูปที่ 4.8 แสดงค่าบันทึกข้อมูลการวัดระดับผิวของลูกรีด	103
รูปที่ 4.9 แสดง Profile การ Wear ของ Work Roll หลังใช้งาน	104
รูปที่ 4.10 แสดงชนิดของค่า Crown ลูกรีดจาก Machine และจากอุณหภูมิ	105
รูปที่ 4.11 แสดงความสมพันธ์ระหว่างเวลาการวัดต่อเนื่องกับ Thermal Crown ที่เกิดขึ้น จะเห็นว่าถ้าเวลาเกิน 20 นาทีขึ้นไป ค่า Thermal Crown จะค่อนข้างคงที่	106
รูปที่ 4.12 รายงานกราฟแสดงค่า Profile ของอุณหภูมิลูกรีดหลังการใช้งาน	107
รูปที่ 4.13 แสดงลักษณะ Thermal Crown แบบต่างๆ ที่มีผลมาจากการบด Roll Coolant	107
รูปที่ 4.14 แสดงความสมพันธ์ของความหนา Oil Film กับอัตราส่วนของ Mill Speed และ Roll Force	110
รูปที่ 4.15 แสดงรายงานผล Stretch Curve จากการทำ Stretch Calibration	112
รูปที่ 4.16 แสดงรูปแท่นรีดด้านหน้าและส่วนประกอบต่างๆ	115
รูปที่ 4.17 แสดงหลักการทำงานของ LVDT	116
รูปที่ 4.18 แสดงผลการบันทึกสัญญาณของตำแหน่งระดับแท่นรีดจากเครื่อง Chart Recorder	117
รูปที่ 4.19 Block Diagram การควบคุมตำแหน่งการเปิดปิดจ่ายน้ำมันของเซอร์โววาล์ว	118
รูปที่ 4.20 แสดงค่าการตรวจสอบก่อนปรับแต่งของ Servo Valve ที่มีค่า Over Shoot และ Response Time ที่มากเกินไป แต่ไม่มี Error	118
รูปที่ 4.21 แสดงค่าการตรวจสอบ Servo Valve หลังการปรับแต่งค่าทำให้มีผลตอบสนองที่ดี มี Overshoot น้อยมากและ Response time สั้น	119
รูปที่ 4.22 แสดงตำแหน่งและทิศทางการ Spray ของระบบน้ำ Roll Coolant	121
รูปที่ 4.23 แสดงการตรวจสอบสภาพความพร้อมของหัว Nozzle หลังเย็นลูกรีด	121
รูปที่ 4.24 แสดงอุปกรณ์วัดความหนาของผลิตภัณฑ์	122
รูปที่ 5.1 แสดงขั้นตอนการหาค่า Gap Trim ก่อนการปรับปัจจุบัน	124
รูปที่ 5.2 แสดงขั้นตอนการหาค่า Gap Trim หลังการปรับปัจจุบัน	125

สารนัยภาพ (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 5.3 หน้าจอกคอมพิวเตอร์ 1 ที่แสดงค่า Gap Trim	126
รูปที่ 5.4 แสดงหน้าจอของโปรแกรมเก็บรวมรวมผลการทดลองรีด	127
รูปที่ 5.5 แผนภูมิควบคุมแสดงค่าความหนาของผลิตเหล็กแผ่นเดือนกรกฎาคม	145
รูปที่ 5.6 แผนภูมิควบคุมแสดงค่าความหนาของผลิตเหล็กแผ่นเดือนสิงหาคม	147
รูปที่ 5.7 แผนภูมิควบคุมแสดงค่าความหนาของเหล็กแผ่นช่วงการทดลองรีดที่ Wear Crown 0.25 m.m.	150
รูปที่ 5.8 แผนภูมิควบคุมแสดงค่าความหนาของเหล็กแผ่นช่วงการทดลองรีดที่ Wear Crown 0.15 m.m.	152
รูปที่ 5.9 แผนภูมิควบคุมแสดงค่าความหนาของเหล็กแผ่นช่วงการทดลองรีดที่ Wear Crown 0.15 m.m.	154

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**